

Subject card

Subject name and code	Early Modern Times in Poland - lecture, PG_00151463						
Field of study	History						
Date of commencement of studies	October 2024	Academic year of realisation of subject			2025/2026		
Education level	Bachelor's studies	Subject group			Obligatory subject group in the field of study		
Mode of study	full-time studies	Mode of delivery			at the university		
Year of study	2	Language of instruction			Polish		
Semester of study	3	ECTS credits			3.0		
Learning profile	academic	Assessment form			exam		
Conducting unit							
Name and surname of lecturer (lecturers)	Subject supervisor		dr hab. Sławomir Kościelak				
	Teachers		dr hab. Sławomir Kościelak				
Lesson types	Lesson type	Lecture	Tutorial	Laboratory	Project	Seminar	SUM
	Number of study hours	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	E-learning hours included: 0.0						
Learning activity and number of study hours	Learning activity	Participation in didactic classes included in study plan		Participation in consultation hours		Self-study	SUM
	Number of study hours	30		2.0		45.0	77
Subject objectives	To acquaint the student with the main elements of modern Polish history and culture						

Learning outcomes	Course outcome	Subject outcome	Method of verification
	[HISTL3_W05] Has an advanced knowledge of the achievements of historiography, distinguishes its main currents and is aware of the existence of different points of view in historical and related sciences, determined by different national and cultural backgrounds	The student has advanced knowledge of the achievements of historiography in relation to Polish history of the 16th - 18th centuries and is aware of the existence of various points of view among scholars.	[SW4] test/exam - oral or written
	[HISTL3_U01] Is able to use their knowledge: to formulate and, through the appropriate selection of information sources, critically analyse and synthesise them, to solve complex and unusual problems in the field of history	Students will be able to use their knowledge and, through appropriate selection of information sources and their critical analysis, solve problems concerning the history of modern Poland.	[SU4] test/exam - oral or written
	[HISTL3_K01] Critically evaluates his/her knowledge, demonstrates a willingness to continually expand his/her knowledge and to seek expert advice if he/she has difficulty solving a problem on his/her own	Students will be critical of their own knowledge, be ready to continually extend their knowledge and to seek expert advice when encountering difficulties in solving problems discussed in class on the history of modern Poland.	[SK8] observation of student's independent or team work
	[HISTL3_K03] Is ready to fulfil social obligations, co-organise activities for the benefit of the social environment in the field of education and promotion of the historical and cultural heritage of Poland, its region and Europe	The student is aware of the historical heritage of Poland and his/her region and is ready to promote it in his/her social environment .	[SK8] observation of student's independent or team work
	[HISTL3_W02] Has advanced, chronologically and thematically ordered knowledge of the history of ancient and modern Polish lands	the student has an advanced knowledge of the history of modern Poland, organised chronologically and thematically	[SW4] test/exam - oral or written
Subject contents	<p>A. Problems of the lecture</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Poland of the 2nd half of the 15th - the beginning of the 19th c. problem of the research caesur, borders, administration, components 2. Poland against the background of the so-called "crisis" of the economy and society of medieval Europe. The beginnings of the "modern" society. 3. The society of the Republic (demography, nationalities, internal mobility, nobility-bourgeoisie-peasants). 4. Political system (structures of political power). 5 The legal system (sources of law, legal particularism, types of law: criminal law, property law; law enforcement). 6 Society and religion (Catholics-Protestants-Orthodox-Jews and others). 7. Poland the granary of Europe - myth and economic reality 16th - 18th century. 8. Economic views: money and credit; taxes and spending 9. The mentality of those in power (Sarmatism - the need for myth) 10. Auto- and heterostereotypes of Poles in the 17th - 18th centuries. <p>11. The nobleman and the peasant. Everyday life in the Polish countryside and manor in the 17th and 18th centuries.</p> <p>12. The constitutional, political and social crisis of the Polish-Lithuanian state in the 17th and 18th centuries. The reasons for the fall of the Polish-Lithuanian Commonwealth.</p> <p>13. Royal Prussia and Gdańsk within the Crown / Commonwealth.</p>		
Prerequisites and co-requisites			
Assessment methods and criteria	Subject passing criteria	Passing threshold	Percentage of the final grade
		51.0%	100.0%

Recommended reading	Basic literature	<p>A. Podręczniki obowiązkowe:</p> <p>a. <i>Polska, dzieje narodu, państwa i kultury</i>, red. J. Topolski, t. 2: J. Topolski, <i>Polska w czasach nowożytnych 1501-1795</i>, Poznań 1999.</p> <p>b. <i>Historia Sejmu polskiego</i>, t. I: <i>Do schyłku szlacheckiej Rzeczypospolitej</i>, pod red. J. Michalskiego, Warszawa 1984, s. 5-61 (J. Bardach); s. 114-216 (A. Sucheni-Grabowska).</p> <p>c. <i>Dzieje gospodarcze Polski do roku 1939</i>, Warszawa 1988, s. 135-225.</p> <p>d. Z. Kaczmarczyk, B. Leśnodorski, <i>Historia państwa i prawa Polski, t. II od połowy XV wieku do r. 1795</i>, Warszawa 1966,</p> <p>e. M. Bogucka, H. Samsonowicz, <i>Dzieje miast i mieszczaństwa w Polsce przedrozbiorowej</i>, Wrocław 1986, część druga, s. 321-588.</p> <p>f. U. Augustyniak, <i>Historia Polski 1572-1795</i>, Warszawa 2008</p> <p>Lektury (zestawy do wyboru - opracowania syntetyczne, monografie a-d oraz źródło)</p> <p>zestaw 1:</p> <p>a. A. Wyczański, <i>Wieś polskiego odrodzenia</i>, Warszawa 1969.</p> <p>b. W. Czaplński, <i>O Polsce siedemnastowiecznej. Problemy i sprawy</i>, Warszawa 1966.</p> <p>c. A. Eisenbach, <i>Emancypacja Żydów na ziemiach polskich 1785-1870 na tle europejskim</i>, Warszawa 1988, s. 37-60;</p> <p>Z. Guldon, <i>Źródła i metody szacunków liczebności ludności żydowskiej w Polsce w XVI-XVIII wieku</i>, <i>Kwartalnik Historii Kultury Materialnej</i>, 1986, 2, s. 249-263.</p> <p>d. <i>Przełom wieków XVI i XVII w literaturze i kulturze polskiej</i>, red. B. Otwinowska, J. Pelc, Wrocław 1984 (artykuły J. Pelca, J. Tazbira, A. Mączaka, J. S. Pasierba, J. Kowalczyka).</p> <p>e. źródło: B. Groicki, <i>Artykuły prawa majdeburskiego. Postępek sądów około karania na gardle. Ustawa płacej u sądów</i>, Warszawa 1954.</p> <p>zestaw 2:</p> <p>a. I. Lewandowski, <i>Rzymska i rzymsko-sarmacka genealogia rodów szlacheckich w niektórych herbarzach staropolskich</i>, [w:] <i>Świadomość</i></p>
---------------------	------------------	--

historyczna Polaków. *Problemy i metody badawcze*, pod red. J. Topolskiego, Łódź 1981, s. 227-249.

b. P. Buchwald-Pelcowa, *Cenzura w dawnej Polsce. Między prasą drukarską a stosem*, Warszawa 1997.

c. A. Wyczański, *Uwarstwienie społeczne w Polsce XVI wieku. Studia*, Warszawa 1977.

d. A. Karpiński, *W walce z niewidzialnym wrogiem. Epidemie chorób zakaźnych...*, Warszawa 2000, rozdz. 3.

e. źródło: J. Grodwagner, *Discurs o cenie pieniędzy*, [w:] *Merkantylistyczna myśl ekonomiczna w Polsce XVI i XVII wieku. Wybór pism*, wyb. J. Górski, E. Lipiński, Warszawa 1958, s. 331-347.

zestaw 3:

a. J. Topolski, *Gospodarka polska a europejska w XVI-XVIII wieku*, Poznań 1977.

b. M. Korolko, *Klejnot swobodnego sumienia. Polemika wokół konfederacji warszawskiej w latach 1573-1658*, Warszawa 1974, s. 34-109.

c. S. Cynarski, *Kilka uwag w sprawie sarmatyzmu w Polsce w początkach XVII wieku*, *Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego*, 140, *Prace Historyczne*, 17, 1966, s. 117-132.

d. K. Górski, *Zarys dziejów duchowości w Polsce*, Kraków 1986, s. 72-268.

e. źródło: J. Kitowicz, *Opis obyczajów za panowania Augusta III*, Warszawa 1985, s. 108-155 (palestrze i stosowaniu prawa w Rzplitej).

zestaw 4:

a. W. Kriegseisen, *Sejmiki Rzeczypospolitej szlacheckiej w XVII i XVIII wieku*, Warszawa 1991.

b. A. Eisenbach, *Emancypacja Żydów na ziemiach polskich 1785-1870 na tle europejskim*, Warszawa 1988, s. 37-60.

c. A.F. Grabski, *Myśl historyczna polskiego Oświecenia*, Warszawa 1976, s. 15-55.

d. W. Tomkiewicz, *Aktualizm i aktualizacja w malarstwie polskim XVII wieku*, *Biuletyn Historii Sztuki*, 13, 1950, 2/3, s. 5-46.

e. źródło: Sz. Starowolski, *Reformacja obyczajów polskich, 1650*, w: *Merkantylistyczna myśl ekonomiczna w Polsce XVI i XVII wieku. Wybór pism*, wyb. J. Górski, E. Lipiński, Warszawa 1958, s. 193-256.

		<p>zestaw 5:</p> <p>a. M. Kosman, <i>Protestanci i kontrreformacja. Z dziejów tolerancji w Rzeczypospolitej XVI-XVIII wieku</i>, Wrocław 1978.</p> <p>b. J. Wijaczka, <i>Kościół wobec czarów w Rzeczypospolitej w XVI-XVIII wieku (na tle europejskim)</i>, Warszawa 2016, s. 9-83, 115-167</p> <p>c. J. Tazbir, <i>Stosunek do obcych w dobie baroku</i>, [w:] <i>Swojskość i cudzoziemszczyzna w dziejach kultury polskiej</i>, Warszawa 1973, s. 80-112.</p> <p>d. S. Gierszewski, <i>Obywatele miast Polski przedrozbiorowej</i>, Warszawa 1973.</p> <p>e. źródło: <i>Traktat rycerstwu koronnemu, 1611</i>, w: <i>Rozprawy o pieniądzu w Polsce pierwszej połowy XVII wieku</i>, wyb. Z. Sadowski, Warszawa 1959, s. 84-121</p>
	Supplementary literature	<p>A. Mączak, <i>Rządzący i rządeni</i>, Warszawa 1986, ss. 134-140.</p> <p>J. Maciszewski, <i>Szlachta polska i jej państwo</i>, Warszawa 1986, ss. 55-74.</p> <p>T. Maciejewski, <i>Historia prawa sądowego Polski. Zarys wykładu</i>, Koszalin 1998, s. 12-122</p> <p>W. Łoziński, <i>Prawem i lewem</i>, Kraków 1957, t.1, s.6-76</p> <p>I. Ihnatowicz, A. Mączak, B. Zientara, J. Żarnowski, <i>Spółeczeństwo polskie od X do XX wieku</i>, Warszawa 1988, s.241-274, 291-307</p> <p>B. Baranowski, <i>Ludzie gościńca w XVII-XVIII w.</i>, Łódź 1986</p> <p>K. Mikulski, <i>Pałapka niemożności. Spółeczeństwo nowożytnego miasta wobec procesów modernizacyjnych (na przykładzie Torunia w XVII i XVIII wieku)</i>, Toruń 2004, s. 29-91</p> <p>W. Kriegseisen, <i>Ewangelicy polscy i litewscy w epoce saskiej (1696-1763). Sytuacja prawna, organizacja i stosunki międzywyznaniowe</i>, Warszawa 1996, s. 19-121</p> <p>J. Kłoczowski, <i>Dzieje chrześcijaństwa polskiego</i>, Warszawa 2000, s. 132-192.</p> <p>M. Piłaszek, <i>Procesy o czary w Polsce w wiekach XV-XVIII</i>, Kraków 2008, s 268-332,</p> <p>J. Tazbir, <i>Kultura szlachecka w Polsce, rozkwit-upadek-relikty</i>, Warszawa 1983, s. 1-88</p> <p><i>Pod wspólnym niebem. Narody dawnej Rzeczypospolitej</i>, pod red. M. Kopczyńskiego i W. Tygielskiego, Warszawa 2010 (koniecznie Rusini, Litwini, Żydzi).</p> <p><i>Prusy Królewskie. Spółeczeństwo, kultura, gospodarka 1454-1772</i>, red. E. Kizik, Gdańsk 2012, s. 7-263</p>
	eResources addresses	

<p>Example issues/ example questions/ tasks being completed</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poland of the 2nd half of the 15th - the beginning of the 19th c. problem of the research caesur, borders, administration, components 2. Poland against the background of the so-called "crisis" of the economy and society of medieval Europe. The beginnings of the "modern" society. 3. The society of the Republic (demography, nationalities, internal mobility, nobility-bourgeoisie-peasants). 4. Political system (structures of political power). 5 The legal system (sources of law, legal particularism, types of law: criminal law, property law; law enforcement). 6 Society and religion (Catholics-Protestants-Orthodox-Jews and others). 7. Poland the granary of Europe - myth and economic reality 16th - 18th century. 8. Economic views: money and credit; taxes and spending 9. The mentality of those in power (Sarmatism - the need for myth) 10. Auto- and heterostereotypes of Poles in the 17th - 18th centuries. 11. The systemic, political and social crisis of the Polish-Lithuanian Commonwealth in the 17th and 18th centuries. The reasons for the fall of the Polish-Lithuanian Commonwealth. 12 The problem of witch hunts in early modern Poland 13. Royal Prussia and Gdańsk within the Crown/Commonwealth
<p>Work placement</p>	<p>Not applicable</p>

Document generated electronically. Does not require a seal or signature.